

KARTA KURSU

Nazwa	Historia kultur rdzennych
Nazwa w j. ang.	History of native cultures

Koordynator	Dr Anna Winiarczyk-Raźniak	Zespół dydaktyczny
		Dr hab. Joanna Zawiejska, prof. UP Dr Mirosław Wójtowicz Dr Paweł Kroh
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele uczenia)

Celem kursu jest zapoznanie z rozprzestrzenieniem, historią i rozwojem kultur społeczności rdzennych (tubylczych), oraz relacji kultury, sztuki i religii ze środowiskiem przyrodniczym zamieszkiwanego przez te społeczności obszaru. Problematyka kursu obejmuje również zagadnienia związane z autentycznością, tożsamością, bogactwem kulturowym i znaczeniem wiedzy tradycyjnej w kontekście współczesnej ekoturystyki.

Warunki wstępne

Wiedza	Wiedza z zakresu historii, geografii i historii sztuki na poziomie szkoły średniej.
Umiejętności	-
Kursy	-

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------	-----------------------------	-------------------------------------

	W_01 Posługuje się adekwatną terminologią z zakresu zróżnicowania etnicznego, religijnego i kulturowego na świecie.	K_W12
	W_02 Charakteryzuje specyfikę kulturową i przestrzenną społeczeństw tubylczych.	K_W13, KW_14
	W_03 Wskazuje i dyskutuje główne zdarzenia historyczne, które wywarły wpływ na funkcjonowanie społeczeństw tubylczych, w skali globalnej i na wybranych przykładach regionalnych.	K_W12
	W_04 Rozpoznaje cechy sztuki wybranych społeczeństw tubylczych na świecie.	K_W12

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U_01 Analizuje specyficzne cechy kultur społeczności tubylczych w kontekście uwarunkowań środowiskowych na wybranych przykładach.	K_U07, K_U15, K_U18
	U_02 Wymienia kluczowe relacje pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi a rozwojem i funkcjonowaniem społeczeństw tubylczych oraz ich kulturą.	K_U07
	U_03 Identyfikuje i wskazuje zagrożenia dla autentyczności, tożsamości i bogactwa kultur tubylczych we współczesnym świecie.	K_U18, K_U19
	U_04 Proponuje rozwiązania z zakresu organizacji ekoturystyki sprzyjające zachowaniu walorów i bogactwa kultur społeczności tubylczych.	K_U15, K_U17

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K_01 Docenia bogactwo i znaczenie zachowania autentyczności kultur społeczności tubylczych i wiedzy tradycyjnej (traditional knowledge).	K_K03, K_K04,
	K_02 Wykazuje wrażliwość i szacunek wobec odmienności religijnej, kulturowej i etnicznej oraz krytycznie odnosi się do stereotypów kulturowych.	K_K09
	K_03 Postępuje zgodnie z zasadami etyki.	K_K03

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	15			15						
	E									

Opis metod prowadzenia zajęć

Zajęcia prowadzone są w formie wykładu oraz konwersatoriów z aktywnym udziałem wszystkich studentów.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne (ZO)
W01						X		X	X				X
W02						X		X	X				X
W03						X			X				X
W04						X			X				X
U01						X	X	X					X
U02						X	X	X					X
U03						X	X	X					X
U04						X	X	X					X
K01						X		X					X
K02						X		X					X
K03						X	X	X					X

Kryteria oceny	Zaliczenie uzyskuje Studentka/Student, który uczestniczył aktywnie w zajęciach (np. uczestnictwo w dyskusji lub debacie na zadany temat), przygotował i przedstawił w określonym przez prowadzącego projekt oraz uzyskał pozytywną ocenę z zaliczenia końcowego (w formie pisemnej). Ocena ostateczna: ocena projektu – 25%, zaliczenie końcowe – 75%.
----------------	---

Uwagi	Kontrola frekwencji na każdych zajęciach.
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Pojęcie kultury i kategorie podziałów etnicznych. Grupy etniczne.

2. Społeczności tubylcze przed okresem odkryć geograficznych.
3. Historia kultur rdzennych w okresie kolonialnym.
4. Zróżnicowanie etniczne i rozprzestrzenienie społeczności tubylczych i kultur rdzennych we współczesnym świecie.
5. Pojmowanie relacji człowiek-środowisko przez społeczności tubylcze.
6. Tożsamość i etniczność a środowisko przyrodnicze.
7. Religie etniczne na tle zróżnicowania religijnego świata.
8. Specyfika kultur rdzennych na wybranych przykładach.
9. Pojęcie autentyczności kulturowej a turystyka ekologiczna.
10. Sztuka społeczności tubylczych.

Słowniczek (5-15 pojęć w języku angielskim)

Ethnic group, language, religion, cultural landscape, ethnic tourism, cultural heritage, ethnic minority, tradition, rites, native cultures

Wykaz literatury podstawowej

Carr A et al., (eds.) 2019, Sustainable Tourism and Indigenous Peoples, Routledge
 Fenton S. 2007. Etniczność. Warszawa: Wydawnictwo Sic!
 Nikitorowicz J. 2010. Grupy etniczne w wielokulturowym świecie. Sopot : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne

Wykaz literatury uzupełniającej

Bukowska-Floreńska I., 2006, Adaptacja czy tworzenie ekosystemu kulturowego? *Studia Etnologiczne i Antropologiczne* 9, 15-31
 Coe M.D., 1997, Ameryka prekolumbijska. Wydawnictwo Penta, Warszawa.
 Urbański E.S., 1981, Hispanoameryka i jej cywilizacje, PWN, Warszawa
 Kazimierczak M., 2018, Etyczny wymiar międzykulturowego zrozumienia w turystyce. *Turystyka Kulturowa*, 7, 75-89.
 Sadowski R.F., 2009, Rola ekologii kulturowej w badaniach środowiskowych. *Seminare. Poszukiwania naukowe*, 20, 171-184
 Winiarczyk-Rażniak, A., Długosz Z. 2016. Tradycyjne budownictwo współczesnych Majów na meksykańskim Jukatanie. W: A. Zborowski (red.), *Człowiek, społeczeństwo, przestrzeń*, t. X, Myczkowce-Kraków: Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ, 135-150
 Winiarczyk-Rażniak, A. 2011. Majowie w Meksyku. W: M. Soja, A. Zborowski (red.), *Człowiek w przestrzeni zurbanizowanej*. Kraków: Wyd. Instytutu Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego, 111-119.
 Winiarczyk-Rażniak, A., Raźniak, P. 2014. Ethnic minorities in Ciudad de México (Distrito Federal). *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 120, 90 – 97

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Zapoznanie się z literaturą do zajęć	15
	Zebranie materiałów, analiza i przygotowanie projektu zespołowego	10
	Przygotowanie do zaliczenia końcowego	15
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3